

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. ויאמר אל הקים
 את בנינו לשלש'ת ימים
 אל תבא אל שוהם:
 שבות יום
 2. לך אמר לך שובו
 לכם אל'קליבוס: והק
 עמד עמי ואמר
 אלך את כל המצור
 והתקסם והתמשש
 אשר חלמדם ועשו
 בדרך אשר אני
 נתן לך להרשע:
 וברם ה' כי-כ
 3. ויאמר י' אל משה
 ואמר: ואת הקה הפסח
 כל בן נכר לא יאכל, ב
 שבות י' ב
 4. ויאמר י' אל משה
 פסל לך שני לוח אש
 כראשונים וכתבתי על
 הלוח את דבריו אשר
 היה על הלוח הראשונים
 אשר שברת שם ל' ר
 5. ואמר י' אל משה לך
 אל הקים וקדשם ויום
 וקדש וכבסו שולחם:
 שבות י' י
 6. ותקס ללדת את
 אחיו את הבכר ויהי וכל
 רעה עז וקון היה עבד
 אדום:
 7. וירע אדם עוד את
 אשתו ותרץ בן והקריא
 את שמו תרץ כי שה
 יל אלהו וזע אחר
 תחת בן תרץ:
 8. כי בא ארץ י' בורא
 חשימים ויהי ואלהים
 ויהי תרץ ועשה ויהי
 כונען לא תור כריאה
 לשבת תרץ אני י' ואין
 עשה יעריה עני י' ו
 9. בעת הריא שלח
 בראוך בלדון בן
 בלדון מלך בלדן פסרם
 ומנהל את חוקדו ב
 בלדן בן חלה חוקדו:

מלכים ב' כ"ז
 10. ואמר אברתא אל
 נקרו שבו כלם עם
 החמור ואנשי נלכא
 עד דהנשחורא ונעבי
 אליכם: בראיית ב' א
 11. ועברתו לאת
 התרומא אתה ונבנן
 אדנך והבאת ונעבי
 לבן אדנך ונעבי ואכלו
 ונשפיתם לבן אדנך
 יאכל מיד לם על
 שלחתי וליצבא משה
 עשר בנים ונעבי
 נקרו: משה ב' ט'
 12. ויקח אסא את כל
 הבקור היותם ונחיתם
 במצורות הבה ואת
 ארצות בית המלך
 וחתם ב' נעבי
 וישלחם המלך אסא
 אל בן חדר בן שרמן
 בן חזיו מלך ארם
 השב מלכא לאמר:
 13. כי לא לשלם ארוב
 אל לצנח אקצוב ב' ח
 מלכ' יעקוט ונחמות
 אני עשיתי:

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

מחשאי אפסר - דאי לא איבריאי חוה לא הוה נקבה וחיריתי אכל הכא
 וימי שיש לו שני זכרים נקבות הריבה עוולם: **דמעיס** - משום שבינה
 לאיחוסר לשאר כל אדם לעשות בין: **דוסיף יום אחד** - הקב"ה אמר לו
 וקדשתה יומי ומחר יהא אחריו נכונים לשלש ימים: ולא **קבע**
לי יומן - אימתי ידבר עמי אפסרש

וְיוֹם אֶחָד קוֹדֵשׁ: לְאֵלֶיכֶם. לְנֶשִׁים:
אֶשְׂכֶּר. לָנוּן יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁכֶּה. בָּמָס
הַשָּׁבֹת בִּפְתָר ר"ע (דף פו.) וְעַתָּה
שֶׁעוֹבֵד פֶּרֶשֶׁת בְּחֶרֶד בְּגִמְתָּ וּמִירְשׁוֹ
וְשָׂמִי עֲלֵיכֶם וְשָׂמִי עֲלֵיכֶם שְׂרִי
שֶׁכֶּה וְהוּא שְׁלִישִׁי לַיּוֹם הַשְּׁלֵמִים וְיוֹם
הַשָּׁבֹת לֹא חָזִיק שֶׁלֹּא הָיָה לָנוּ עֵמוֹ:
וְהָיָה קִין אֶת הֶבֶל. חֲמִין בְּרֵאשִׁי [א]ן
וְלִמְדָה נִקְבוּת וְיוֹם עֵמָל: כִּי יֵשֶׁע
וְאַחֲרָיו חָתָם הֶבֶל. אֲלֵמָה שְׁתּוּמִין בְּעִי
וְלֹא סָרִיחַ בָּלֵא שֶׁנִּי וְזָכְרִים וְשָׂמִי נִקְבוּת:
וְהָיָה עֲנָזִי לְרִיבָה דְר' נָתָן: מ"ט דר'
וְנָתָן אֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם. אִם זָכַר אֶת הַקֶּסֶת
וְלֹא הִתְחַבֵּר עִמָּךְ יִלְךָ וְלֹא מִתְחַבֵּר:
לֹא תִהְיֶה בְרִיאָה. לֹא בְרָא עוֹלָמוֹ לְמֹחֵהוּ
אֲלֵמָה לִשְׁמַח הַיּוֹם עֲסוּקִים בִּישׁוּבֵהוּ שֶׁל
עוֹלָם: אִין לוֹ כְּבוֹד לְמַלְאָה. כֵּן כְּבוֹד
שִׁיבֵל לֹא מִתְחַבֵּר אִינוֹ נוֹטֵל פִּי
נֶשִׁים: בְּנֵי נֶשִׁים דְּר' פֶּרִישֶׁ וְרִבִּי
עִינָנוּ. דְּכַמֵּי וְיֹאמַר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ
וְנִבְרָאִית טו: בְּנִדְרֵיהֶן לֹא בְנֵי דִין
לְמַלְאָה עִינָה נִבְרָא כֵּן וְכִבְדוֹ כִּפְשֻׁט
אֲבָל יִרְשֶׁה נִבְרָא בְּרוֹ כְּדַמְלֵיהֶן
וְדָרְשׁוּן [דף קו.] עוֹבֵד כּוֹכָבִים יוֹשֵׁה
אֲבָיו דְּבַר מוֹרֵה: בְּלֵאָדָן כֵּן בְּלֵאָדָן.
אֲלֵמָה בְּנִים מִיקְרוֹ: חִיִּים. מִתִּיחָסִין
אֲחֵרִי אֲבִיהֶם: נִתְבָּרְרוּ אִין לָהֶם
חִיִּים. מִרְאשֵׁינִים דְּקֶטֶן עוֹבֵד דְּמִי:
לָהֶם לֵכֶס פֶּה. אֲלֵימָר עַד בְּחֶרֶת
הָיָה: אִיבָה עַבֵד כִּנְעָנִי שֶׁל מִפִּיבּוֹשָׁת
הָיָה: שְׂאֵנִי הִכָּה דִּיחֲסִינוּ כְּשִׁמְיֵהוּ.
שְׂחֹרֵר שְׂמִי [א]וּמָן שֶׁל אֲבִיו בְּלֵאָדָן
כֵּן בְּלֵאָדָן אֲלֵמָה בְּנִים אִיקְרוּ אֲבָל
הִבָּה אֶל הַחֲבוֹר בְּשִׁמּוֹת: מִשּׁוּם דְּר' בְּרִי
כְּלוּמָר עֲמָמָה דְּפִרְיָה וְרִבִּי
מִשּׁוֹם דְּר' אָסִי וְהָאִי כִיוֹן דִּנְטֵלוּ עַל
דִּי מִשְׁמֹת שְׂחֹרֵר אֲחֵר שְׂמִי
הָרִי קִים מִלּוֹת פִּרְיָה וְרִבִּי:
בְּנֵי

ונתגיר "ר' יוחנן אמר קיים פריה ורביה" וכן אמר קיים פריה ורביה ורביה "ה"נ שנתגיר בקטן שגוי בהיותו עובד כוכבים ונתגיר ליה ראשית אוננו וריש לקיש שגולד דמי וצריכא דאי אשמ משום דמעיקרא נמי בני פריה ניתנו אימא מודי ליה לריש לקיש כבהתיא אימא מודה ליה לר' יוחנן שלח בראדך בלאדן בן בלאדן ולתו חיים נתגירו לית לתו חיים דכתיב י"שבו לכם פה עם חמשה עשר בנים ועשרים עבד ה"נ שאני התם ריחסינהו בשמי אימא ריחסינהו בדוכתא אחריי המלך איז אל בן הדד בן מנחם איתמר היז לו בנים ומתו רב קיים רב הונא אמר קיים בלא ער שכלו כל נשמות קיים ויוחנן אמר לא קיים פריה ורביה

דפריה ורציה לא מקיים צהבי ואף
הלל לא תהו צראה לשא

מדעתיה הוא דעבה. ל
דלטו מפני ש
רבו אי נמי דוקא אז
קבע להם זמן. וא"ת א

משאי אפשר ובית הלל נמז לילפו ממשא
אמרי לך משה מדעתיה הוא דעבר דתניא
שלשה דברים עשה משה מדעתו והסכימה
דעתו לדעת המקום פירש מן האשה ושיבר
הלוחות והוסיף יום אחד פירש מן האשה
מאי דרש אמר ומה ישראל שלא דברה
עמהם שכינה אלא לפי שעה וקבע להם זמן
אמרה תורה יאל תגשו אל אשה אני שמויחד
לדבור בכל שעה ושעה ולא קבע לי זמן על
אחת כמה וכמה והסכימה דעתו לדעת
המקום שנאמר לך אמור להם שובו לכם
לאהליכם ואתה פה עמוד עמדי שיבר את
הלוחות מאי דרש אמר ומה פסח שהוא
אחד משש מאות ושלש עשרה מצות אמרה
תורה לכל בן נכר לא יאכל בו התורה כולה
וישראל מומרים על אחת כמה וכמה
והסכימה דעתו לדעת המקום דכתיב אשר
שברת ואמר ריש לקיש אמר ליה הקב"ה
למשה וישיש כרך ששברת הוסיף יום אחד
מדעתו ומאי דרש דכתיב וקדשתם היום
ומחר היום כחמור מה מחר לילו עמו קא
היום לילו עמו ולילה דהאידינא נפק ליה ש"מ
תרי יומי לבר מהאידינא והסכימה דעתו
לדעת המקום דלא שריא שכינה עד שבחא
תניא ריבי נתן אומר ב"ש אומרים שני זכרים
ושתי נקבות ובה"א זכר ונקבה א"ר הונא
מ"ט דרבי נתן אליבא דב"ש דכתיב ותוסף
ללדת את אחיו את הבל הבל ואחותו קין
ואחותו וכתיב כי שת לי אלהים וזע אחר
תחת הבל כי הרגו קין ורבנן אודויי הוא דקא
מודית תניא איך ר' נתן אומר ב"ש אומרים
זכר ונקבה ובה"א או זכר וא' נקבה אמר רבא
מ"ט דר' נתן אליבא דבה"ש ויטנא א"ר תהו
בראה לשבת יצירה הוא עבד לה שבת
איתמר יהיו לו בנים בהיותו עובד כוכבים

יה ורביה ורש לקיש אמר לא קיים פריה ורביה
ה דהא הוה ליה ורש לקיש אמר לא קיים פריה
לד דמי ואודו למעמיהו דאיתמר ^יהוה לו בנים
דבי יוחנן אמר ^יאין לו בכור לנחלה דהא הוה
אמר יש לו בכור לנחלה גר שנתנייד כקטן
ועינן בהדיא קמייא בהדיא קאמר רבי יוחנן
ורביה נינהו אבל לענין נחלה דלאו בני נחלה
יש ואייתמר בהא קאמר רש לקיש אבל
חנן צריכא אייתביה ר' יוחנן לר"ל ^יבעת ההיא
מלך בבל וגו' א"ל בהיותן עובדי כוכבים אית
ים אמר ^ירב יהכל מודין בעבד שאין לו חיים
לחמור עם ^יהדומה לחמור מיתבי ^יולציבא
ידים אמר רב אחא בר יעקב כפר בן בקר א"ה
וייהו ובשמא דאבותון והכא לא מפרש ואיכעית
תי באבותון ובאבא דאבותון דכתיב ^יוישלחם
לריומן בן חיון מלך ארם היושב בדמשק לאמר
הנאנא אמר קיים פריה ורביה ירבי יוחנן אמר
משום דרב אסי דאמר ^ירב אסי ^ילאין בן דוד
נגוף שנאמר ^יכי רוח מלפני יעמוף וגו' ורבי
ורביה לשבת יצרה בעינן והא ליכא מיתבי

מסתכן לטובה, מרחוק וצפון. אשר, ארזור, עשירי ויבחנו על שירתן. (שבת 16 א)
 מרדכי האזין בין שניהם להחליט ולסר דמותו ונחמנו עשרתו עשרתו משפט ימי
 וס' (שבת 16 א): לו: מדר יב יק' עס מקום המיוחד לנשות המעשים לרבות עולדים (נדה
 א) לא נלח אלקים עין ונחמנו חלף ששמה, ומסופיה לרבות עולדים, עשור חמ
 לא נלח אלקים עין ונחמנו חלף ששמה, ומסופיה לרבות עולדים, עשור חמ
 לא נלח אלקים עין ונחמנו חלף ששמה, ומסופיה לרבות עולדים, עשור חמ

סב.

ג דק"ו קאמר אין זה ק"ו גמור
פסם אחד צנטל ציטל לעולם פרו
תו צנטל צמסו עשרת הדברות:
תו תש פסו ציטל להם זמן (6) ודבר
עומסה צודאי יש לפרוש יותר מעל
הפסם קס פסו לומר ויטהפס פ"י קובע להם
ומסן (7) (תמשה) שלשה ימים ולא יסו
היכרים לפרוש אלא יום אחד מיום
קרי אלא דמסו פסס פקעו החוקין
לפרוש שלשה ימים ק"ו אי שלא קבע
לי זמן ויש ספק שיוחמד הדבור בשעת
תמשים אד ציוס תמשים:
דבתיב אמר דהו: וא"ס ומנל

שפירש מדעתו והלא
המשה שגאור בתחן מורע עם ישראל
שוב לא הורח לו כדכחיז ואחיה
עומד עמדי ויש לומר דל לא דפרש
מדעתו למע כעסו עליו אהרן ומרים
אלא ודאי כששמע מפי הגבורה אל
תבטו אל אשה שא ק"ו בעלמא וגלה
לה דעמו ופסוק לה אהרן בעי עמא ו
תחן לה גט והפיר כעסו עליו ואח"כ
והמה המהיט כל כך שלא כעסו עליו
אלא בתלמוד שראו זמן גדול אחר ממן
הוא ויהי עתה ויהי עתה ויהי עתה

[illegible]

בְּתַתְּסוּבָה: אִךְ הֵיוּ יָדָיו עִמּוֹ. עִמּוֹ, אִין
וְזוֹ דְרָשָׁה גְמוּרָה לְפָנֵינוּ שֶׁמֶשֶׁע הָיוּ
מִמֶּנּוּ: רַבִּי יוֹהָנָן אָמַר קִיָּם פְּרִיָּה
וְרִבְרִיָּה. אֲשֶׁר לְעֵינֵינוּ כִּמְה דְבָרִים
אֶתְלֵתֵינוּ (לְעֵיל כ.ב.) גַּר שְׁמַמְרִי כִּקְטָן
שֶׁנֶּשְׁוֹלֵד דְּמִי מִכָּל מִין מִסְתַּבְּרָא לִיָּה
לְרַ"י יוֹהָנָן הֵבֵא קִיָּם דְּנִכְרִיתוֹ קִיָּם
דְּזִרְעוֹ מִיִּתֵּם אֲחֵרֵי בָּלוּתָה שְׂעָה
מִפְּסֵר גַּמִּי שְׁמַמְרִי:

בְּנֵי פִרְיָה וְרִבְיָה גִּנְתָּהּ וְאֵת דָּפַ' ד'
מִיּוֹת (פִּסְגֵּד' נַע) וְשֵׁם מִשְׁמַע
דִּבְנֵי נָח לֹא מִיִּפְקֵדוֹ אֶפְרַיִם וְרִבְיָה וְיִל'
דִּהֲכָא לֹאֹו בְנֵי חִיּוֹב אֶפְרַיִם וְרִבְיָה
קֹאמֵר אֲלֵא כְלוּמֵר שְׁנֵיהֶם נִקְרְאִים
עַל שֵׁם כְּדֹאמֵרִין בְּסֻמוֹךְ:

דלאלו בני נחמה צניהה כלומר
נחלת בצורה אצל עובד
מוכנים יורש את אציו דנר תורה
דלמארין כפ"ק דקדושין ודף י"ז:
הכל מורים בעבר שאין לו חיים
בו, ואם נשמחר לא קיים
פריה ורביה ואת"ל דלמארין קיים
נחלו עד ונחלו נן חורין לישא שפה
אינו יכול משמע דאם היה יכול לישא
שפה הוה כגי ליה כהני ואמאי והא
לא קומפקד אפריה ורביה ולא מיפטר
בשהי ויש לומר דאם היה יכול לישא
שפה לא הוה כפיין לרבו לשחררי לישא
דשבת מיהא היה יכול לקיים חף על גב
מאי טעמא דרבי נתן אליבא דבית
דיבור לקיים כל דהו:
וכל

לשון חזק (כתובות פה). אף היום לילו עמו.
ת העתדות להגן נגוסים העתדים להנחלות (לעמן)
כי רוח מלפני יעטרף הרוחות שלפני שגורתי להיות
אשיות (ל) והעטופים ללון (נדה שם) וכענין לעמן שם
יום ללון, ושמות שאני עשיתי (עזר ה.)

עין משפט
ור מצות

פ א מתי פטרי מהל
 ארשית הללה יז סג
 עקן חת עוששם ארשית
 סתקן א סקף ו:
צ ב מתי פ"ב מהלסת
 נחלת הללה יז סג
 עקן חת עוששם מתי סר
 רבו סקף ט:
צא ג מתי שס ופטרי
 מהל ארשית ה"ו סר
 סתק שס וסתקן ט"ו סר
 שרש שס וטוששם ארשית
 סתקן א סקף ו:
צב ד מתי פטרי מהל
 ארשית הללה יז סג
 עקן חת עוששם ארשית
 סתקן א סקף ו:

גליון הש"ס

נב' קין ואחיו. עין
מסדרין דף לה ע"ב
מדי' וירלו ובמסע דף ט
ע"ב רש"י ד"ה קין ובנ"ב
דף קנב ע"ה ומהרש"א
חזקוני גלות שם ד' שם ר'
יוחנן אמר קיים כו'
עין טורי אגן ד"ה דף
כח ע"א מדי' חילמא:
שם מיתרבי ולציבא. עין
טורי אגן חזקוני דף כ ע"א
ד"ה כלן כמשה לשמוע:

הגהות הב"ד

(ב) תשוב' ד"ה וקנע וסי'
ומן לדבר עמהם;

תוספות ישנים

אין בן דוד בא עד שיכלו
נשמות שבנוף, תימה
להמרי' (שבת ק"י"ט)
אלמלא ישראל משמרים שמי
שבחות מיד נגאלין והלא
היין שיכלו כל הנשמות
שבנוף הי"ל שמי וילדות
ששה כנרם אחד יוכלו
הנשמות שבנוף מיד:

תוס' חד מקמאי

והא דמקשינן בגמרא
וביה לילמי ממשה. ומאי
קשיא דהא ביה ילמי
במיתויו של עולם וזכר
ועקבה בראם וזכור ועקבה
נמי היק מצות פריה
ורביה. ה"ק מצינו דמשה
אשתקט שתינו לו שני
זכרים לילמי ממשה ולא
במיתויו של עולם. דהא
אי אפשר: **הא** דאמר
אזי ישיבה בחורל. עולה
לו ה"ל מצינו שבר אדם
אבל למי שלא דר בא"י
כגון בשאר ארצות. ודאי
ישיבת חורל עולה לו וזכר
הראב"ד: דל:

מוסף רש"י

פירש מן האשה. למתי
לאחר מכן מורה עוד
מפרשים שב מתינו מיד
לא מור לחמישי ושבת פ.
ורקע וזמן. אחתי
דגור עתים (שם). ואל
קבע לי זמן. לדגון
שאלו לפרוס קודם כל
(שם). לאלהיכם. להתי
שוחטים לחמישי ושבת
לם (שם). בן בבר. מור
שנמכר. מעשי וזמן
שנמכר. (שם). התורה
כולה. תלוי בנחות
הלל. וישראל מומרים
על אחת כמה וכמה.
שאינו מיד לה. אשר
שברת. ולא אמר לי
בזמן כעם שנת מיה

רץ להיות ליני עמו, והא לא
היה לו: אלא יעצמו גוף
טלדים קודם, יעטוף, מעכב
כי לא לעולם אריב, לאחר זמן